

MATEMATIKA VA INFORMATIKA

matinfo.jspi.uz

MATHEMATICS AND INFORMATICS

МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

**№2
2021**

MUNDARIJA

**1. ЗАДАЧА ВОССТАНОВЛЕНИЯ СКОРОСТЬ ИЗМЕНЕНИЕ
ТЕМПЕРАТУРЫ ПО КОСВЕННЫМ НАБЛЮДЕНИЯМ.**

Рустамов М 5

**2. МАТЕМАТИК ТАЪЛИМНИ АМАЛГА ОШИРИШДА УМУМИЙ
ЎРТА МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БИЛИШ ФАОЛИЯТИНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ**

Қаххоров М, Бердимуродов К 10

**3. TA'LIMDA KOMPETENTLI YONDASHUV. KOMPETENTLIK VA
KOMPETENSIYA HAQIDA.**

Usarov S, Mirsaidova G 14

4. PRIZMALAR VA ULARNING TEKISLIKLAR BILAN KESIMI.

Mamatov J 19

**5. UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA JADVAL ASOSIDA BO'LAKLAB
INTEGRALLASH HAQIDA.**

A. Parmanov, O. Bolbekov 31

**6. KICHIK TADBIRKORLIK SUB'EKTLARI BOSHQARUVINI
AVTOMATLASHTIRISH JARAYONLARI.**

Ergashev U 34

**7. PROBLEMS OF IMPROVING KNOWLEDGE AND PROFESSIONAL
COMPETENCIES IN NETWORK TECHNOLOGIES**

Begbutayev A. 40

**8. MANTIQ ELEMENTLARI VA ULARNING QO'LLANILISHIGA DOIR
BA'ZI MULOHAZALAR**

G'.S.Bozorov, A.E.Begbo'taev, A.SH.Raxmatov 46

9. MODERN METHODS OF TEACHING NETWORK TECHNOLOGIES

Begbutayev A 52

**10. МАТЕМАТИК МАНТИҚ ELEMENTLARINI ERTA O'RGATISH VA
UNING AHAMIYATI**

Sulaymonov F, Bayzaqov M 61

**11. QIDIRUV TIZIMLARIDAN FOYDALANISHNI
TAKOMILLASHTIRISH**

Mamatqulova U 64

12. АХБОРОТ КОММУНИКАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ.

Эргашев У 67

13. ISHQALANISH KUCHI VA UNING TURLARI HAQIDA.

Usarov S, Mo'minova M, Shokirova D 75

14. PIRAMIDALAR VA ULARNING TEKISLIKLAR BILAN KESIMI.

Mamatov J, Tursunov M 79

15. KVADRIKA MARKAZI

Xoljigitov S 85

16. АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ ҚЎЛЛАНИЛИШИДАГИ САМАРАДОРЛИГИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ.

Эргашев У, Хандамов Ў 91

17. МАКТАВ МАТЕМАТИКАСИДА ТЕСКАРИ TRIGONOMETRIK FUNKSIYALARNI O'QITISHNING ZARURATI VA RO'LI

M.A.Mamaraximova, M.I.Parmanova 97

18. OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA KREDIT-MODUL TIZIMIDA MUSTAQIL TA'LIMNI O'RNI VA AHAMIYATI

Nosirova D, Jalilov Sh 101

19. XARAKTERISTIK TENGLAMA ODDIY ILDIZLARGA EGA BO'LGAN XOL UCHUN YECHIMNI TUZISH.

Tojiboyev. J. O 106

20. TRIGONOMETRIK TENGLAMA VA TENGSIZLIKLARNI O'QITISHDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI.

Qazibekov M, Xasanov J 110

21. PEDAGOGIK OLIY TA'LIM JARAYONIDA KOMPYUTERLI MODELLASHTIRISHNING MAZMUNI.

Jumaboev S. 115

22. ОБСЛЕДОВАНИЕ БИЛИНГВАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЕ КОМПЬЮТЕРНОГО ПРОГРАММИРОВАНИЯ В КИТАЙСКОМ ВУЗЕ.

Абсаломов Т 121

**23. СИГНАЛЛАРНИ ХААРА ВА ВЕЙВЛЕТ-ХААРА СПЕКТРАЛ
КОЭФИЦИЕНТЛАРИ ОРҚАЛИ ДАРАЖАЛИ КЎПҲАДЛАР
КЎРИНИШИДА ИФОДАЛАШ.**

Умаров Ш.А., Тожибоев И.Т.

128

QIDIRUV TIZIMLARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH

Mamatqulova Umida Eshmirzayevna

A.Qodiriy nomli Jizzax davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Ta'lim tizimini zamonaviy axborot va kommunikatsion texnologiyalarining usul va vositalarini keng miqiyosda joriy etish asosida takomillashtirish natijasida ta'lim muammolarini, shu jumladan o'quv-tarbiya jarayonining barcha bosqichlarini intensivlashtirish, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanuvchilar, informatika va hisoblash texnikasi, dasturiy ta'minot sohasida mutaxassislar tayyorlash kabi bir qator muammolarni hal etish mumkin bo'ladi. Qidiruv tizimlaridan unumli foydalanish har bir foydalanuvchi uchun kerakli manbani qisqa vaqt ichida topish uchun zamin yaratadi.

Kalit so'zlar: Qidiruv tizimlari, Axborot texnologiyalari, google, yandex, internet

Hozirgi kunda axborot texnologiyasi jamiyatning jadal rivojlanishiga ta'sir etuvchi eng muhim omildir. Axborot texnologiyasi insoniyat taraqqiyotining turli bosqichlarida ham mavjud bo'lgan bo'lsada hozirgi zamon axborotlashgan jamiyatning o'ziga xos xususiyati shundaki, sivilizatsiya tarixida birinchi marta bilimlarga erishish va ishlab chikarishga sarflanadigan kuch energiya, xom ashyo, materiallar va moddiy iste'mol buyumlariga sarflanadigan harajatlardan ustunlik qilmoqda, ya'ni axborot texnologiyalari mavjud yangi texnologiyalar orasida yetakchi o'rinni egallamoqda.

Ta'lim tizimida zamonaviy axborot va kompyuter texnologiyalari telekommunikatsiyalarning zamonaviy vositalarni qo'llashni bilish bugunning taraqqiyot darajasini belgilab beradigan bunday ilg'or yutuqlar nafaqat maktab, litsey, kollej oliy o'quv yurtlari balki har qaysi oila hayotiga keng kirib borishi uchun zamon tug'dirishning ahamiyatini anglab olishimiz lozim. Shuningdek o'quv jarayoniga yangi axborot va pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish bolalarimizni komil inson qilib tarbiyalashda jonbozlik ko'rsatadigan o'qituvchi va domlarga etiborimizni yanada oshirish qisqacha atyganda ta'lim-tarbiya tizimini sifat jihatdan bunday yangi bosqichga diqqatimiz markazida bo'lishi darkor. Bugungi kunda qaysi soha bo'lishidan qat'iy nazar yangi axborot texnologiyalari, Internet tarmog'i ommaviy qidiruv tizimlaridan foydalanish hozirgi kunning talabi bo'lib bormoqda. Shu sohalar qatoriga bevosita ta'lim tizimini kiritishimiz va ta'lim sohasidagi islohatlarning asosiy negizini yangi axborot texnologiyalaridan samarali foydalana oladigan malakali mutaxassislar tayyorlashdan iboratdir. Yuqori malakali mutaxassis kadrlar tayyorlash bevosita ta'lim muassasalarining moddiy-texnik va

axborot texnologiyalar bazasini mustahkamlash, yuqori sifatli o'quv adabiyotlar, darsliklar, elektron o'quv qo'llanmalar va ma'ruza matnlarini yaratish, elektron kutubxonalar tashkil etish bilan bog'liqdir.

Internet tarmog'idagi qidiruv tushunchasi shuni anglatadiki, bunda xar bir foydalanuvchi o'ziga kerakli bo'lgan biror ma'lumot yoki materialni maxsus qidiruv tizimlari orqali topish imkoniyatiga ega bo'ladi. Internet tarmog'i foydalanuvchilari qidiruvni Internet muxitida joylashgan veb-saytlar, ularning manzili va ichki ma'lumotlari bo'yicha olib borishi mumkin. Bu esa foydalanuvchiga kerakli bo'lgan axborotni samarali qidirish va tez topish imkoniyatini beradi. Ma'lumki, internet uzoqni yaqin qilish, vaqtini tejash, axborot olish va tarqatish maydonining kengligi, o'zida matn, ovoz, tasvir mavjudligi, ta'lim jarayonida masofaviy o'qitish va odamlarning bilimga bo'lgan ehtiyojini qondirish, insonlarning muloqot jarayonida do'stlar topishini osonlashtirish va hokazo imkoniyatlari bilan barchaga qo'l kelmoqda. Ammo internetda har doim xam ishonchli malumotlarni topayvermaymiz Internetdagi aksariyat axborotlar yoshlar ongiga ta'sir qilayotganligi va hozirgi kunda dolzarb muammoga aylanib borayotganligi, o'quvchilar internet tizimidan foydalanganda kerakli malumotlar bilan bir qatorda keraksiz malumotlar va turli xil o'quvchilarning etiborini jalb etuvchi boshqacha qilib aytganda fikrini bo'luvchi saytlarga gipersilkalarni qidiruv tizimlari xavola etadi qiziquvjan o'quvchilar bu gipersilkalarga kirmaydi deb hech kim kafolat berolmaydi bu gipersilkalar va keraksiz malumotlarga kirib o'quvchilar internet dunyosining cheksiz tubiga yo'l oladilar natijada o'zlarining vaqtlari behuda ma'lumotlar internet dunyosiga sarf bo'ladi.

Bu muammoning yechimi esa Umumiy qidiruv tizimlarini o'quv jarayonida foydalanishni takomillashtirishdir bunda qidiruv tizimida o'quvchilarga keraksiz malumotlar taqdim etilmaydi faqat malumotlar bazasiga kiritilgan malumotlardan foydalanadi bunda kompyuterni internet tarmog'iga ham ulash shart emas o'quvchilar malum bir kompyuter yoki local tarmoqdan foydalangan holda malumotlarni izlashadi keraksiz malumotlar ishonchli bo'lmagan fayllar boshqa saytlarga giperhavolalar bo'lmaydi o'quvchining etibori faqat u izlayotgan malumotda bo'ladi. Bu esa ta'lim sifatining yanada yaxshilanishiga olib keladi.

Adabiyotlar:

1. Rakhmonkulov Feruz Pardaboyevich , Usarov Sardor Abdunazirovich , Shabutayev Quvondiq Saydullayevich , "Teaching computer science at school - current challenges and prospects", JournalNX - A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal, Volume 6, Issue 11, ISSN : 2581-4230, Page No. 217-221

2. Rakhmonkulov Feruz Pardaboyevich , Khonimkulov Ulugbek Suyunbayevich , "Creation of student portfolio in the process of teaching computer graphics in higher education institutions", JournalNX - A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal, Volume 6, Issue 11, ISSN : 2581-4230, Page No. 212-216

3. Raxmonkulov F.P., Mamatqulov U.E., Laboratoriya mashg'ulotlarida tadrijiy bajariladigan topshiriqlardan foydalanish Tafakkur ziyosi ilmiy-uslubiy jurnal 2020/1-son 151-153-bet